

חג הסיגד

(באצ: " - ስግዳ ስገידה"), שמו העממי של חג המֶּהֻלֵּל (" - ስገዳ ስገዳ תחינה")
הנקרא גם עמתה סו (" - ስገዳ ስገዳ יום הקיבוץ")

50 יום לאחר יום הכיפורים מציינים היהודים יוצאי אתיופיה את "חג הסיגד".
חג הסיגד תשע"ט יחול ביום רביעי כ"ט בחשוון 7.11.18.

החג מסמל את חידוש הברית של יהודי אתיופיה עם עם ועם תורתם. משמעות השם "סיגד" הוא סגידה והשתחוות ככתוב: "ויברך עזרא את ה' האלוהים ויענו כל העם אמן אמן במועל ידיהם, ויקודו וישתחוו לה' אפיים ארצה" (נחמיה ח', ה'-ו').

"חוק חג הסיגד" התקבל בכנסת ביום כ"ז בסיוון תשס"ח (30 ביוני 2008). במסגרת החוק מוסדות החינוך מציינים חג זה בפעילות לימודית וחברתית. ציון החג במערכת החינוך נועד לחזק את הקשר של בני הקהילה למורשתם, לאפשר מקום של כבוד לנכסים התרבותיים שהעולים מביאים עימם, לשרש דעות קדומות ולהביא להערכה הדדית ולסובלנות כלפי קהילת יוצאי אתיופיה בחברה הישראלית.

הקהילה החלה את היום בצום למרגלות ההר (במקומות שונים באתיופיה קידשו יהודים הר קרוב לכפר שלהם, שהיו עולים אליו), בדומה למעמד הר סיני. העם נטהר וכיבס את בגדיו. הכוהנים עלו ראשונים נושאים את התורה, ואחריהם הולך העם. בהגיעם לפסגת ההר עמדו הכוהנים על במה וקראו קטעים מן התנ"ך ותפילות לחג. פרקי התנ"ך היו מעמד הר סיני (שמות י"ט-כ), הסיגד בימי עזרא ונחמיה (נחמיה ח'-ט'), פרקים ממלכים, מירמיהו, מישעיהו, מדניאל ומתהלים. הקטעים נקראו בגעז שהיא שפת הקודש ותורגמו לאמהרית, השפה המדוברת.

בארץ יש כיום גם קריאת הקטע בעברית. הכוהנים קראו את התפילות והברכות של החג, והעם חזר ושינן אחריהם את הפסוקים הקוראים לו להיות נאמן לתורה ולירושלים.

כך התפללו לירושלים (בתרגום לעברית):
בשר לנו, בשר לנו על ירושלים, בשר לנו
בשר לנו, בשר לנו על בית המקדש, בשר לנו
בעניין בית דויד בקשו טוב ושלום לירושלים...
התגעגעתי לירושלים, התגעגעתי
כי יעבדו עמי בתוך ביתי.

במעלה ההר, פיזור העם זרעי תבואה על האבנים, וכל משפחה קראה את שמות הנפטרים שלה.
לאחר הטקס בהר חזרו כולם לבית התפילה, ואז נערכה סעודה גדולה שלווה בשירים וריקודים.

היום נחשפו יהודי אתיופיה לכל החגים שלא נחגגו בארץ מוצאם: חנוכה, ט"ו בשבט, פורים, ל"ג בעומר, יום העצמאות ויום ירושלים.

עם זאת הם מתמידים לעלות להר ציון ולחוג את חגם המיוחד. החג הוא עדיין חג ייחודי להם, אך מי שסקרן ומגלה כבוד לתרבות של הקהילה מוזמן לחוג יום בשנה את החג המיוחד: חג הסיגד.

החג צבעוני וססגוני: הכוהנים (הקייסים) הולכים בגלימותיהם המרשימות נושאים בידיהם מטריות צבעוניות. והם עומדים על במה מוגבהת וקוראים תפילות לפני המון העם. מי שלא ראה סיגד מיסיו, יבוא ויחווה שמחה מיוחדת בירושלים.

היום מקיימים את החג גם בטיילת שירובר בשכונת ארמון הנציב. לא שמחת בית השואבה היא זו, אך זוהי השמחה המבטאת את הכיסופים לציון, והשמחה כפולה היא כיוון שהיום המתפללים קוראים את התפילות כשהם בציון, חמש בהר ציון.

דת ואמונה – יהודי אתיופיה אימצו את מנהג חידוש כריתת הברית ועושים זאת במועד שקבעו כוהני הקהילה 50 יום לאחר יום הכיפורים, בדומה לשבועות החל 50 יום לאחר פסח. הסיגד מזכיר את סתן התורה בהר סיני, כיסוד הברית עם האל, והעם נקרא להיות נאמן לברית זו.

חגיגות וקדושה – חג הסיגד מאופיין באווירה של קדושה וטוהר. רבים מהקהילה שחוו את החג באתיופיה, מתארים את המאורע בדומה לתיאור של "סתן תורה" כפי שמתואר במקרא.

כבוד – ערכי הכבוד לזולת, למבוגרים בקהילה ולטבע היו מאפיינים בולטים בחגיגות הסיגד. ניתן להדגיש את העלייה להר והיציאה לטבע, את האופי הקהילתי של החגיגות בהן היה כבוד לסנהיגים הדתיים שהובילו את הטקס שבו השתתפו גם הצעירים והילדים.

1. הכינו תעודת זהות ל"חג הסיגד": משמעות השם, מקור השם, התקופה והתאריך בו מציינים את החג.
2. "חוק חג הסיגד" - א. מי חוקק את החוק? ב. מה משמעות החוק? (4 משמעויות)
3. תארו את סדר הפעולות שנעשו ביום הסיגד **בעבר**.
4. מהם המקורות מהם קראו הכהנים בהגיעם לפסגת ההר?
5. מהן הסילים החוזרות בתפילה? מהי לדעתכם הסיבה לחזרה זו?

6. א. "היום נחשפו יהודי אתיופיה לכל החגים שלא נחגגו בארץ מוצאם: חנוכה, ט"ו בשבט, פורים, ל"ג בעומר, יום העצמאות ויום ירושלים. **עם זאת** הם מתמידים לעלות להר ציון ולחוג את חגם המיוחד"-

א. מה פירוש המילה עם זאת?

ב. מה ניתן להסיק מכך על יהודי אתיופיה?

7. ערכו השוואה בין חג הסיגד **בעבר** לחג הסיגד **כיום**. התייחסו ללבוש, למיקום, למהות החגיגה.

8. "מי שלא ראה סיגד מימיו, יבוא ויחווה שמחה מיוחדת בירושלים". – מהי מטרת המשפט?

א. תיאור השמחה הגדולה.

ב. שכנוע האנשים להגיע ולהשתתף בחג הסיגד.

ג. נבואה- מה יקרה למי שיגיע לירושלים.

9. מהם הערכים העולים מ"חג הסיגד"? למה דומים ערכים אלו לפי המתואר בקטע?